

Geloof jij dit?

Een onderzoek naar de invloed van grammaticale fouten en spellingsfouten op de geloofwaardigheid van nieuwsberichten.

Student: Tessa van Ewijk

Studentnummer: s1047318

Abstract

In dit artikel is er onderzoek gedaan naar de invloed van grammaticale fouten en spellingsfouten op de mate van geloofwaardigheid van nieuwsberichten. Er zijn 16 Nederlandstalige participanten tussen de 19 en 65 jaar geselecteerd die een enquête in hebben gevuld. Deze enquête bevatte vier nieuwsartikelen met twee correcte nieuwsberichten, nieuwsberichten met grammaticale fouten en nieuwsberichten met spellingsfouten. Iedere participant kreeg een aparte versie met een verschillende versie van het nieuwsbericht en een andere volgorde. Vervolgens hebben de participanten de mate van geloofwaardigheid per nieuwsbericht bepaald aan de hand van de stelling 'bovenstaand nieuwsbericht is geloofwaardig'. Participanten gaven een antwoord aan de hand van een 7-puntsschaal (1 = helemaal niet mee eens, 7 = helemaal mee eens). Uit de resultaten bleek er geen effect te zijn van grammaticale fouten en spellingsfouten op de geloofwaardigheid van nieuwsberichten.

1. Inleiding

Over de informatie die in nieuwsberichten staat zijn al jaren discussies. Er wordt veel gespeculeerd over of alle informatie uit de media wel klopt en of bepaalde onderwerpen niet te eenzijdig geformuleerd worden. Ook is er tegenwoordig veel 'nepnieuws' in de omloop en met de jaren neemt dit steeds meer toe (Lazer et al., 2018). Wie is er niet weleens een nieuwsbericht met een shockerende kop tegengekomen, waardoor je toch even wilde kijken naar dit nieuwsbericht. Deze nieuwsberichten bevatten misschien wel voor een deel de juiste informatie, maar kan een misleidende kop bevatten. Ook kan het bericht informatie bevatten die helemaal niet klopt of maar een deel van de waarheid bevat. Door het vele nepnieuws wordt het steeds moeilijker om het echte nieuws te onderscheiden van het nepnieuws.

Daarom is het belangrijk dat het echte nieuws geloofwaardig wordt bevonden, zodat het van het misleidende nieuws kan worden onderscheiden. Geloofwaardigheid is de mate waarin een bron, medium of bericht geloofd kan worden (Metzger, Flanagin, Eyal, Lemus & McCann, 2003). Hoe geloofwaardig een nieuwsbericht wordt gevonden door mensen hangt van een aantal factoren af, namelijk de mate van objectiviteit, neutraliteit en onafhankelijkheid. Deze factoren hebben waarschijnlijk de meeste invloed op de geloofwaardigheid (Metzger et al., 2003). Daarnaast is er nog een belangrijke factor die de geloofwaardigheid beïnvloedt, namelijk de mate van correctheid van de tekst op het gebied van taal en spelling. Wanneer dit niet volledig correct is, is er sprake van taalfouten en/of spellingsfouten.

Er zijn verschillende soorten taalfouten die de geloofwaardigheid kunnen beïnvloeden. Een specifiek soort taalfouten zijn de grammaticale fouten. Grammaticale fouten zijn volgens Appelman en Bolls (2011) fouten in het gebruik van subject-verb-agreement, ontkenningen, negatieven en fouten in het gebruik van hoofdletters. Ook spellingsfouten beïnvloeden de geloofwaardigheid in nieuwsberichten. Spellingsfouten worden door Genootschap Onze Taal (2011) omschreven als 'overtredingen' van de spellingregels. Een voorbeeld is het schrijven van het woord 'onmiddellijk' in plaats van onmiddellijk.

Het is belangrijk om meer onderzoek te doen naar de invloed van grammaticale fouten en spellingsfouten op de geloofwaardigheid van nieuwsberichten, zodat de kwaliteit van nieuwsberichten kunnen worden verbeterd. Daarom is er voor dit onderzoek de volgende onderzoeksvraag opgesteld: Wat is de invloed van grammaticale- en spellingsfouten in een

nieuwsbericht op de beoordeling van de geloofwaardigheid op een 7-puntsschaal door Nederlands sprekende volwassenen?

Hierbij hebben de onderzoekers twee hypothesen opgesteld:

- H0: Er is geen verschil in de beoordeling van de mate van geloofwaardigheid van de nieuwsberichten die geen grammaticale fouten en/of spellingsfouten bevatten tussen de Nederlandssprekende volwassenen participanten.
- H1: De geloofwaardigheid van de nieuwsberichten met grammaticale fouten en/of spellingsfouten worden door de Nederlandssprekende volwassenen participanten lager beoordeeld op de mate van geloofwaardigheid dan de correcte nieuwsberichten.

Appelman en Bolls (2011) lieten in hun onderzoek zien dat een nieuwsbericht als minder geloofwaardig wordt beoordeeld als het grammaticale fouten bevat. In het onderzoek kregen de participanten drie nieuwsartikelen met grammaticale fouten en drie nieuwsartikelen zonder grammaticale fouten. Er werd gemeten hoeveel mentale moeite het de participanten kostte, hoeveel informatie ze hadden onthouden en hoe geloofwaardig ze het nieuwsartikel vonden. Hieruit bleek dat het de participanten meer moeite kostte om de nieuwsberichten met fouten te lezen, maar dat ze minder informatie van het nieuwsartikel hadden onthouden. Ook beoordeelden ze de artikelen met grammaticale fouten als minder geloofwaardig. Uit recentelijk onderzoek blijkt daarentegen wel dat er relatief veel taalfouten moeten worden gemaakt om een effect op de mate van geloofwaardigheid te kunnen zien (Appelman & Schmierbach, 2018). Dit wordt bevestigd door Brandenburg (2015), die stelt dat niet alle grammaticale fouten in een tekst worden opgemerkt door de lezer. Er is niet alleen een effect van grammaticale fouten te zien in nieuwsberichten. Dit bewezen Raedts en Roozen (2015) die een effect vonden van taalfouten in advertenties. Hier werd gevonden dat participanten de advertenties met de grammaticale fouten een lagere tekstwaardering gaven en het imago ook lager beoordeelden.

Niet alleen grammaticale fouten, maar ook spellingsfouten blijken invloed te hebben op het oordeel van de lezer. Uit het onderzoek van Jansen en de Roo (2012) blijkt dat dt-fouten in een tekst zorgen voor een lagere tekstwaardering. In een ander artikel is er onderzoek verricht naar wat voor invloed spellingsfouten in sollicitatiebrieven hadden (Jansen & Janssen, 2016). Zij concludeerden dat de sollicitatiebrief door de lezer als minder kwalitatief werd beoordeeld en een negatieve invloed had op de besluitvorming. Ook Martin-Lacroux (2017) vond een effect op de besluitvorming als er spellingsfouten in de sollicitatiebrieven waren geplaatst.

2. Methoden

2.1. Design

Het uitgevoerde onderzoek had een Repeated Measures met within-subjects design. De afhankelijke variabele van dit onderzoek was de geloofwaardigheid. Dit is gemeten met een stelling met een 7-puntsschaal. Daarnaast waren er een aantal onafhankelijke variabelen, namelijk geslacht (man, vrouw) en de mate van correctheid (grammaticale fouten, spellingsfouten).

2.2. Participanten

Er hebben 16 participanten deelgenomen aan het onderzoek. De participanten waren Nederlandstalige volwassenen tussen de 19 en 65 jaar. De gemiddelde leeftijd was 35.25 en de spreiding hierbij was 16.78. Er is geprobeerd zoveel mogelijk variatie te hebben in geslacht van de participanten. Ze zijn verworven op basis van de directe omgeving van de onderzoekers. De participanten zijn geïnformeerd over hun anonimiteit en hun rechten wat betreft de verwijdering van data. Verder hebben de participanten voor of tijdens de afname van de enquête niet kunnen overleggen met anderen.

2.3. Materialen

Het onderzoek is afgenomen door middel van een enquête. Deze enquête is opgezet door de onderzoekers en gecontroleerd door de begeleidende docent. Elke participant kreeg een geprinte enquête met 4 nieuwsartikelen. De enquête begon met een korte inleiding, waarbij er uitleg werd gegeven over de duur van het onderzoek en de verwerking van de gegevens. Daarna werden er wat vragen gesteld over het geslacht, de leeftijd en het opleidingsniveau van de participant. Hierna werden de nieuwsberichten aan de participant voorgelegd. Na elk nieuwsbericht moesten de participanten het bericht beoordelen aan de hand van de volgende stelling: Bovenstaand nieuwsbericht is geloofwaardig. De participanten moesten dit beoordelen op een schaal van 1 tot 7, waarbij 1 stond voor 'helemaal niet mee eens' en 7 stond voor 'helemaal mee eens'.

Deze schaal is tot stand gekomen na een korte inventarisatie van de gebruikte schalen in vergelijkbare onderzoeken. Een van de onderzoeken die we hebben gebruikt voor het bepalen van de schaal is het onderzoek van Appelman en Schmierbach (2018). Zij gebruikten een schaal van 1 tot 7 (1 = describes very poorly, 7 = describes very well), maar ze gebruikten verschillende stellingen. Hop (2019) gebruikte in zijn onderzoek maar één stelling die beoordeeld werd op een 7puntsschaal. Voor dit onderzoek is er voor een combinatie van deze twee manieren gekozen.

Bij dit onderzoek is er besloten om maar één stelling te gebruiken zodat de resultaten puur over de geloofwaardigheid van de nieuwsberichten zou gaan. Daarnaast is er gekozen voor 'helemaal niet mee eens' tot 'helemaal mee eens', omdat dit in het Nederlands meer gangbaar is dan de termen die ze in het artikel van Appelman en Schmierbach (2018) gebruikten. In de laatste vraag van de enquête werd aan de participanten gevraagd of ze iets was opgevallen aan de nieuwsberichten. Voor het analyseren van de resultaten is het programma SPSS gebruikt.

2.4. Procedure

Bij het opstellen van de enquête zijn er vier nieuwsartikelen geselecteerd. Alle nieuwsartikelen kwamen van betrouwbare nieuwssites. Er is voor eenzelfde onderwerp gekozen voor alle artikelen, zodat het onderwerp geen invloed zou hebben op de uitkomst. Het gekozen onderwerp was het Coronavirus. Om ervoor te zorgen dat de lengte van het artikel geen invloed kon hebben zijn van elk artikel alleen de eerste 150 tot 200 woorden geselecteerd. Deze range van 50 woorden is toegepast, omdat het artikel wel op een logisch moment in de tekst moest eindigen. Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden zijn er wat veranderingen in de artikelen gemaakt. Van elk artikel zijn twee nieuwe versies gemaakt, waardoor er van elk artikel drie versies waren: de originele versie, de grammaticale fouten versie en de spellingsfouten versie. De originele versie is de versie die niet is veranderd door de onderzoekers. Bij de grammaticale versie hebben de onderzoekers 7 grammaticale fouten in het nieuwsartikel toegevoegd. Ook bij de spellingsversie hebben de onderzoekers 7 spellingsfouten toegevoegd. Door van elk artikel drie verschillende versies te maken waren er in totaal 16 versies van de nieuwsberichten. De participanten kregen op een gerandomiseerde wijze één van de drie verschillende versies van elk nieuwsbericht toegewezen. Daarnaast kregen de participanten de vier nieuwsberichten ook op een verschillende volgorde aangeboden. Zie bijlage 1 voor meer informatie over de toewijzing van de verschillende versies en de volgordes.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk zullen de resultaten van het onderzoek worden besproken.

Uit de descriptieve statistieken (zie tabel 1) bleek dat er bij de eerste correcte artikelen een score op de 7puntsschaal werd gegeven tussen de 2 en de 7 ($M = 4.56$, $SD = 1.711$). Bij de tweede correcte artikelen werd een score gegeven tussen de 1 en de 7 ($M = 4.88$, $SD = 1.962$). Voor de artikelen met de grammaticale fouten scoorden de participanten tussen de 1 en de 7 ($M = 4.00$, $SD = 2.477$). Bij de artikelen met de spellingsfouten gaven de participanten een score tussen de 1 en de 7 ($M = 4.31$, $SD = 1.662$).

Uit een 2x2 Repeated Measures Anova met de within-subjectfactoren Conditie (grammaticale fouten, spellingsfouten) en Welofgeenfout (fouten in het artikel, originele artikel) en

de afhankelijke variabele mate van geloofwaardigheid beoordeeld op basis van een 7puntsschaal bleek het volgende.

Uit de Mauchly's test bleek dat de assumptie van sfericiteit niet geschonden is.

Er was geen sprake van een significant hoofdeffect van Conditie op de mate van geloofwaardigheid, $F(1, 15) = .415, p = .529, \eta^2p = .027$ (zie tabel 2). Dit is ook te zien in de grafische weergave (grafiek 1).

Daarnaast bleek er ook geen significant hoofdeffect van Welofgeenfout op de mate van geloofwaardigheid, $F(1, 15) = 1.070, p = .317, \eta^2p = .067$ (zie tabel 2). De grafische weergave (grafiek 1) bevestigt dit. Ook was er geen significant interactie-effect tussen Conditie en Welofgeenfout op de mate van geloofwaardigheid, $F(1, 15) = < .001, p = 1.000, \eta^2p = < .001$ (zie tabel 2). Dit wordt bevestigd door de grafische weergave (grafiek 1).

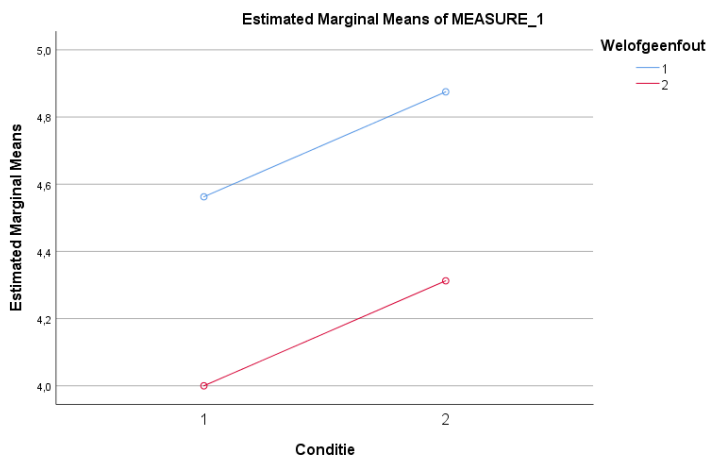
Tabel 1: Descriptieve statistieken

	N	Minimum	Maximum	Gemiddelde	Standaard deviatie
Correct1	16	2	7	4.56	1.711
Correct 2	16	1	7	4.88	1.962
Gram	16	1	7	4.00	2.477
Spelling	16	1	7	4.31	1.662

Tabel 2: Resultaten statistische analyse

Variabelen	df	F	Significantie	Partial Eta Squared
Conditie	1	.415	.529	.027
Error (Conditie)	15			
Welofgeenfout	1	1.070	.317	.067
Error (Welofgeenfout)	15			
Conditie * Welofgeenfout	1	.000	1.000	.000
Error (Conditie * Welofgeenfout)	15			

Grafiek 1: Grafische weergave van de resultaten

4. Discussie

Uit de resultaten van het onderzoek bleek dat er geen significant effect was van grammaticale fouten of spellingsfouten op de geloofwaardigheid van nieuwsberichten. Dit staat in contrast met wat in eerder onderzoek werd gevonden. Appelman en Bolls (2011) vonden namelijk wel een significant effect van grammaticale fouten op de geloofwaardigheid van nieuwsberichten. Ook uit het onderzoek van Jansen en Janssen (2016) bleek dat spellingsfouten in sollicitatiebrieven een negatieve invloed had op de besluitvorming.

Een verklaring voor deze verschillen zou kunnen zijn dat er een groot contrast zat in de geloofwaardigheid van de verhalen in de nieuwsberichten die waren geselecteerd in dit onderzoek, ongeacht de grammaticale fouten of spellingsfouten. Een aantal participanten gaven namelijk in de laatste vraag ('Is u iets opgevallen aan de nieuwsberichten die u heeft gelezen?') aan dat ze de inhoud van het nieuwsbericht 'Inbreker VS eet en drinkt vier dagen lang in wegens corona gesloten restaurant' (zie bijlage 3) niet geloofwaardig vonden, vanwege het verhaal dat er werd verteld. De grammaticale fouten en spellingsfouten hadden hier geen effect op, want de participanten gaven dit aan bij zowel de versies met de fouten als de originele versies zonder fouten.

Wanneer er naar het onderzoek wordt gekeken komen er nog een aantal andere belemmeringen naar voren. De eerste belemmering van dit onderzoek is dat het te weinig participanten bevatte. Hierdoor is het niet mogelijk een goede representatie van de populatie te verkrijgen, wat het onmogelijk maakt om de uitkomsten van dit onderzoek te generaliseren naar de hele Nederlandse bevolkingsgroep. Dit zou tevens kunnen verklaren waarom er geen significant effect is gevonden van de grammaticale fouten en spellingsfouten op de geloofwaardigheid. Een volgende belemmering is dat er geen specifieke inclusie- en exclusiecriteria zijn opgesteld voor het selecteren van de participanten. Daardoor zou het kunnen dat er participanten waren die achterliggende problemen hadden (zoals lees- en spelproblemen) wat de uitkomst van het onderzoek heeft beïnvloedt. Als participanten lees- of spelproblemen hadden zou het namelijk kunnen dat de fouten niet zijn opgevallen en dat het daarom ook geen invloed op de mate van geloofwaardigheid had.

Bovendien zijn de participanten verworven op basis van de directe omgeving van de onderzoekers. Dit betekent dat de participanten kennis hadden over het soort opleiding die de onderzoekers volgen, namelijk een talige opleiding. Het zou kunnen dat deze kennis invloed heeft gehad op de uitkomsten van het onderzoek.

Daarnaast hebben de onderzoekers het onderwerp 'Corona-crisis' gekozen als onderwerp van alle nieuwsberichten. Een sterk punt hiervan is dat de betrouwbaarheid hierdoor hoger wordt. De participanten konden namelijk niet beïnvloedt zijn wat betreft hun beoordeling, omdat de nieuwsberichten verschillende onderwerpen bevatten. Daarentegen is de keuze van dit specifieke onderwerp ook een belemmering, want het onderzoek kan nu alleen uitkomsten bieden over nieuwsberichten die over de 'Corona-crisis' gaan.

Toch zijn er tevens een aantal punten te noemen die het onderzoek versterken. De artikelen zijn namelijk niet telkens in eenzelfde volgorde aangeboden aan de participant, maar steeds in een verschillende volgorde. Dit zorgt ervoor dat de volgorde van de nieuwsberichten geen invloed kan hebben gehad op de resultaten. Ook was er een foutloze controleversie voor de versies met grammaticale fouten en spellingsfouten. Dit verhoogde de betrouwbaarheid.

Het huidige onderzoek over de geloofwaardigheid van nieuwsberichten is een aanvulling op de bestaande onderzoeken, omdat het op twee soorten fouten focuste, namelijk grammaticale fouten en spellingsfouten. Daarnaast waren de participanten en nieuwsberichten Nederlands, waardoor we nu meer over geloofwaardigheid van Nederlandse nieuwsberichten kunnen zeggen.

Toch zijn er aan de hand van dit onderzoek een aantal adviezen voor vervolgonderzoek te formuleren. Het eerste advies is om in een volgend onderzoek de nieuwsberichten door meer participanten te laten beoordelen. Hoe meer participanten, hoe betrouwbaarder de uitkomsten.

Daarnaast gaven Appelman & Schmierbach (2018) al aan dat er relatief veel taalfouten in de tekst moeten zitten om een effect te kunnen zien op de geloofwaardigheid. In dit onderzoek is er

gekozen voor 7 fouten per nieuwsbericht. Het advies voor vervolgonderzoek is om voor meer fouten per nieuwsbericht te kiezen, zodat er kan worden gekeken of er dan wel een effect te zien is.

Bovendien zou het kunnen dat de leeftijden van de participanten invloed hebben gehad op de uitkomsten. De meeste participanten van het huidige onderzoek waren tussen de 20 en 25 jaar of tussen de 50 en 65 jaar. Er waren geen participanten in de leeftijd tussen de 30 en de 40 jaar. Het advies is om bij vervolgonderzoek meer te variëren in leeftijd van de participanten.

Samengevat hebben de uitkomsten tot de volgende conclusie geleid. De onderzoeksvraag van dit onderzoek luidde: Wat is de invloed van grammaticale- en spellingsfouten in een nieuwsbericht op de beoordeling van de geloofwaardigheid op een 7-puntsschaal door Nederlands sprekende volwassenen? Uit de resultaten van dit onderzoek bleek dat er geen significant effect was van grammaticale fouten en spellingsfouten op de geloofwaardigheid van nieuwsberichten. De nieuwsberichten met grammaticale fouten of met spellingsfouten worden dus niet als minder geloofwaardig beoordeeld dan de nieuwsberichten zonder grammaticale fouten of spellingsfouten.

Referenties

Appelman, A., & Bolls, P. (2011). Article Recall, Credibility Lower with Grammer Errors. *Newspaper Research Journal*, 32(2), 50–62. Geraadpleegd van <https://journals-sagepub-com.ru.idm.oclc.org/doi/pdf/10.1177/073953291103200205>

Appelman, A., & Schmierbach, M. (2018). Make no mistake? Exploring cognitive and perceptual effects of grammatical errors in news articles. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 95(4), 930–947. Geraadpleegd van <https://journals-sagepub-com.ru.idm.oclc.org/doi/pdf/10.1177/1077699017736040>

Brandenburg, L. C. (2015). Testing the recognition and perception of errors in context. *Business and Professional Communication Quarterly*, 78(1), 74–93. Geraadpleegd van <https://journals-sagepub-com.ru.idm.oclc.org/doi/pdf/10.1177/2329490614563570>

Genootschap Onze Taal. (2011, 31 augustus). *Typfout, spelfout, taalfout*. Geraadpleegd op 21 juni 2020, van <https://onzetaal.nl/taaladvies/typfout-spelfout-taalfout/>

Jansen, F., & Janssen, D. (2016). Fatale spelfouten? Een experimenteel onderzoek naar de manier waarop spelfouten in sollicitatie- en sponsorbrieven de besluitvorming beïnvloeden. *Tijdschrift voor taalbeheersing*, 38(1), 81–106. Geraadpleegd van <http://web.a.ebscohost.com.ru.idm.oclc.org/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=2a5ae895-1b58-44e3-8199-35ac843334bb%40sdc-v-sessmgr02>

Jansen, F. & de Roo, E. (2012). Fouten tellen. De invloed van de dichtheid van dt-fouten op de lezerswaardering. *Neerlandistiek*, 2012.

Lazer, D. M. J., Baum, M. A., Benkler, Y., Berinsky, A. J., Greenhill, K. M., Menczer, F., ... Zittrain, J. L. (2018). The science of fake news. *Science*, 359(6380), 1094–1096. <https://doi.org/10.1126/science.aao2998>

Martin-Lacroux, C. (2017). “Without the spelling errors I would have shortlisted her...”: The impact of spelling errors on recruiters’ choice during the personnel selection process. *International Journal of Selection and Assessment*, 25(1), 276–283. <https://doi.org/10.1111/ijsa.12179>

Metzger, M. J., Flanagin, A. J., Eyal, K., Lemus, D. R., & Mccann, R. M. (2003). Credibility for the 21st Century: Integrating Perspectives on Source, Message, and Media Credibility in the Contemporary Media Environment. *Annals of the International Communication Association*, 27(1), 293–335. <https://doi.org/10.1080/23808985.2003.11679029>

Raedts, M., & Roozen, I. (2015). “De terughaalactie geldt alleen voor de hierboven afgebeelde pizza’s geldig”. Het effect van taalfouten in product recall-advertenties. *Tijdschrift voor communicatiewetenschap*, 43(3), 292-312.

Bijlagen

Bijlage 1: Versie van het aangeboden artikel

In de onderstaande tabel staat per participant welk artikel van de verschillende versies werd aangeboden.

Participant	Artikel org. 1	Artikel gram.	Artikel spelling	Artikel org. 2
1	1	2	3	4
2	2	3	4	1
3	3	4	1	2
4	4	1	2	3
5	1	2	3	4
6	2	3	4	1
7	3	4	1	2
8	4	1	2	3
9	4	3	2	1
10	3	2	1	4
11	2	1	4	3
12	1	4	3	2
13	4	3	2	1
14	3	2	1	4
15	2	1	4	3
16	1	4	3	2

Legenda:

1 = nieuwsbericht 1

2 = nieuwsbericht 2

3 = nieuwsbericht 3

4 = nieuwsbericht 4

*Alle nieuwsberichten hebben drie versies: origineel, met grammaticale fouten, met spellingsfouten.
Bijlage 2

In de onderstaande tabel staan de verschillende volgordes die we aan de participanten hebben aangeboden.

Bijlage 2: Volgorde van de aangeboden artikelen

Participant	Volgorde Artikel 1	Artikel 2	Artikel 3	Artikel 4
1	O1	G	S	O2
2	O2	O1	G	S
3	S	O1	G	O2
4	G	O2	S	O1
5	O1	S	O2	G
6	O2	G	O1	S
7	S	G	O2	O1
8	G	S	O1	O2
9	O1	O2	G	S
10	O2	S	O1	G
11	S	O2	G	O1
12	G	O1	S	O2
13	O1	S	G	O2
14	O2	G	S	O1
15	S	O1	O2	G
16	G	O2	O1	S

Legenda:

O1 = origineel nieuwsbericht

O2 = origineel nieuwsbericht

G = nieuwsbericht met grammaticale fouten

S = nieuwsbericht met spellingsfouten

Onderzoek: Geloofwaardigheid van nieuwsberichten

Beste deelnemer,

Leuk dat u mee wilt werken aan ons onderzoek over de geloofwaardigheid van nieuwsberichten. Het invullen van de vragen kost ongeveer een kwartiertje, en wij zijn hier erg mee geholpen. Al uw gegevens worden anoniem verwerkt en uitsluitend gebruikt voor dit onderzoek. Door mee te doen aan dit onderzoek stemt u ermee in dat u vrijwillig meedoet en dat deelname onbetaald is. U mag op ieder moment stoppen als u dat wil en tot 24 uur na het meedoen met het onderzoek heeft u het recht om uw data te laten verwijderen.

Alvast bedankt!

Tessa van Ewijk, Femke van de Laak, Rosa Boerefijn en Sandra het Lam

Een aantal vragen vooraf...

Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw

Wat is uw leeftijd?

.....

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

- Basisonderwijs
- VMBO (LBO/MAVO)
- MBO
- HAVO
- VWO
- HBO
- WO
- Anders, namelijk:

Nieuwsbericht 1

Lees onderstaand nieuwsbericht en geef daarna uw mening over de stelling.

Inbreker VS eet en drinkt vier dagen lang in wegens corona gesloten restaurant

Een Amerikaanse inbreker liet zich zelf binnen bij een restaurant dat door coronamaatregelen dicht moest blijven. Vier dagen lang deed Luis Angel Ortiz zich te goed aan eten en drinken. Daarbij verdwenen zeventig flessen drank.

De eigenaar van het restaurant in New Haven in de staat Connecticut ontdekte de inbraak en stelde de politie op de hoogte. Toen agenten arriveerden, zagen ze door het raam een slapende man liggen met een fles rum.

In het restaurant bleek voor duizende dollars eten en alcoholische dranken verdwenen. In totaal ging het om zeventig flessen, waarvan een groot deel ter plaatse werd genuttigt. Ook verschillende andere spullen bleken gestolen. De inbreker werd opgepakt. Uit beelden van een bewakingscamera bleek dat de man zich al vier dagen eerder voor het eerst toegang had verschaft tot de zaak. De 42 jarige man was al bekend bij de politie.

Stelling bij nieuwsbericht 1:

Bovenstaand nieuwsbericht is geloofwaardig.

Geef op een schaal van 1 tot 7 aan in hoeverre u het hier mee eens bent.

helemaal niet mee eens helemaal mee eens
 1 2 3 4 5 6 7

Nieuwsbericht 2

Lees onderstaand nieuwsbericht en geef daarna uw mening over de stelling.

Wetenschappers: 'Gewoon praten kan door virusdruppeltjes ook tot besmetting leiden'

Het onderzoek dat woensdag werd gepubliceerd in een gezaghebbend Amerikaans wetenschapsblad, verklaart hoe mensen met geen of weinig symptomen anderen tóch kunnen besmetten, bijvoorbeeld in kantoren, verpleeghuizen of op cruiseschepen. Volgens de betrokken wetenschappers zijn ademdruppeltjes tijdens een gesprek zo klein en licht, dat ze zich veel verder verspreiden en tot wel 14 minuten in de lucht blijven hangen.

Om te zien hoeveel druppels er tijdens een normaal gesprek worden geproduceerd, vroegen onderzoekers van het Amerikaanse National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases en de Universiteit van Pennsylvania, vrijwilligers om de woorden 'stay healthy' uit te spreken. De onderzoekers maakten de druppels zichtbaar met laserlicht en een camera in een kartonnen doos waarin de proefpersonen de zin uitspraken.

Uit de scans bleek dat er tijdens het praten ongeveer 2600 kleine druppeltjes per seconde werden geproduceerd. De wetenschappers ontdekten ook dat de hoeveelheid en de grootte van druppeltjes in verschillende volumes werden geproduceerd. Wie harder praat, verspreidt logischerwijs meer én grotere druppels.

Stelling bij nieuwsbericht 2:

Bovenstaand nieuwsbericht is geloofwaardig.

Geef op een schaal van 1 tot 7 aan in hoeverre u het hier mee eens bent.

helemaal niet mee eens helemaal mee eens
 1 2 3 4 5 6 7

Nieuwsbericht 3

Lees onderstaand nieuwsbericht en geef daarna uw mening over de stelling.

Veel extra doden door mijden zorg; ziekenhuizen krijgen minder doorverwijzingen hartklachten

Tijdens de coronacrisis zijn mogelijke duizenden meer mensen doodgegaan omdat ze geen hulp van artsen hebben ingeroepen voor andere kwalen. Op basis van de registraties van coronadoden door de huisartsen, de verpleeghuizen en gezondheidsdienst RIVM kan namelijk niet verklaard worden de totale oversterfte van de afgelopen weken.

Dat zegt huisartsonderzoeker Marco Blanker van Universitair Medisch Centrum Groningen en het Consortium Onderzoek Huisartsgeneeskunde, dat heeft de coronaregistratie door huisartsen opgezet. Zo kan het zijn dat mensen bijvoorbeeld met hartklachten niet naar de huisarts zijn gegaan omdat ze bang waren er besmet te worden met corona of om de door corona toch al drukke huisarts niet extra te belasten.

Bekend ook zijn dat in deze coronacrisis ook minder ontdekkingen van nieuwe kankergevallen zijn gedaan, vanwege dat mensen een bezoek aan de arts hebben gemeden. Het Nijmeegse Radboudumc en het CWZ bijvoorbeeld zeggen de afgelopen twee maanden heel wat minder doorverwijzingen te hebben gehad van huisartsen van mensen met onder meer hartklachten.

Stelling bij nieuwsbericht 3:

Bovenstaand nieuwsbericht is geloofwaardig.

Geef op een schaal van 1 tot 7 aan in hoeverre u het hier mee eens bent.

helemaal niet mee eens helemaal mee eens
1 2 3 4 5 6 7

Nieuwsbericht 4

Lees onderstaand nieuwsbericht en geef daarna uw mening over de stelling.

RIVM meldt een van de kleinste 'dinsdagpieken' sinds uitbraak

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) meldt dinsdag 54 nieuwe sterfgevallen, waarmee er sprake is van een van de kleinste 'dinsdagpieken' tot dusver. Het aantal ziekenhuisopnames steeg met 35, het kleinste aantal dat tot dusver is gemeld bij een zogeheten 'dinsdagpiek'.

Op dinsdagen zijn de aantallen vaak groter, vanwege een tragere informatiestroom naar het RIVM door het weekend. Vorige week dinsdag meldde het RIVM 86 sterfgevallen. De aantallen van vorige week kunnen echter ook beïnvloed zijn door Dodenherdenking en Bevrijdingsdag.

Het dodental staat nu op 5.510, terwijl 11.378 Nederlanders zijn opgenomen (geweest) in een ziekenhuis.

De laatste weken brengt het RIVM louter positievere cijfers dan voorheen. In de laatste zestien dagen was er telkens sprake van minder dan honderd nieuwe sterf- en ziektegevallen, met uitzondering van 29 april: toen werden 145 doden gemeld. Dat aantal kan echter zijn beïnvloed door Koningsdag en het weekend.

Stelling bij nieuwsbericht 4:

Bovenstaand nieuwsbericht is geloofwaardig.

Geef op een schaal van 1 tot 7 aan in hoeverre u het hier mee eens bent.

helemaal niet mee eens helemaal mee eens
1 2 3 4 5 6 7

Nu rest ons nog 1 vraag!

Is u iets opgevallen aan de nieuwsberichten die u heeft gelezen?

.....

.....

Bedankt voor uw tijd!